

Indefra og udefra

Man kan se forskelligt på en religion alt efter, om man tilhører den eller ej. Når man analyserer forskellige udsagn om religion, bruger man begreberne indefra og udefra. Indefra- og udefra-synsvinkler bruges dermed til at fastslå et udsagns formål og afsenderens identitet.

Udefra-udsagn kan både være subjektive og objektive. Fælles for dem er, at afsenderens udsagn ikke er farvet af livssynet hos den gruppe, der omtales. Eksempler på udefra-udsagn kan være forskere, som udtaler sig objektivt om en religion eller en religiøs person. Der er også tale om udefra-synsvinkler, når en religiøs person udtaler sig om en anden religion. Et eksempel på dette vil være en kristen, som udtaler sig om muslimer og islam. Disse udsagn kan både være subjektive og objektive. En tredje gruppe udefra-udsagn er fra ex-medlemmer af en trosretning. Det kan være tidligere medlemmer af Jehovas Vidner, som omtaler deres tidligere religion. Sådanne udsagn vil ofte være ekstremt negative over for den pågældende religion.

Indefra-tekster er positive udsagn fra en troende, der gerne vil dele troen med andre.

Det er vigtigt at slå fast, at man godt kan være medlem af en menighed og samtidig have en objektiv tilgang og behandle religionen med en religionsfaglig tilgang. Blot fordi en person er kristen, muslim eller buddhist, har man ikke nødvendigvis en indefra-synsvinkel på sin egen religion. Man må se på det konkrete indhold i et udsagn og derigennem afgøre, om teksten primært har et missionerende eller oplysende formål. Ofte kan det være svært at skelne i praksis.

	Personligt, positivt engagement	Personligt, negativt engagement	Objektiv, analyserende tilgang
Udefra		Udsagn fra ikke-deltager om deltager, fx nazister om jøder. Udsagn fra tidligere medlemmer af en religiøs gruppe, fx Jehovas Vidner.	Videnskabelige, analyserende artikler om en religion.
Indefra	Positive udsagn, fx prædikener, missionsarbejde, debatartikler.		

I 2013 var der en meget interessant debat, efter at Reza Aslan, som er religionshistoriker, udgav bogen *Zealot: The life and times of Jesus of Nazareth*. Bogen vakte stor opstandelse. Ikke fordi hans forskning bragte noget nyt, men fordi den var skrevet af en muslim. Diskussionen gik på, om en muslim kunne forholde sig objektivt analyserende til Bibelen. Det kan virke paradoksalt, eftersom mange kristne er islamforskere og udtaler sig om Koranen, uden at det giver anledning til den store debat om indefra- og udefra-synsvinklen.

KORT OM INDEFRA- OG UDEFRA-SYNSVINKEL

- **Udefra-synsvinkel:** subjektive eller objektive udsagn, som ikke er farvet af livssynet hos den gruppe, der omtales.
- **Indefra-synsvinkel:** udsagn fra et medlem af et trossamfund.